

*Комисия по заетост и социални въпроси
Председателят*

3.10.2024

Г-н Йохан Ван Овертвелд
Председател
Комисия по бюджети
БРЮКСЕЛ

Относно: Становище относно предложението за решение на Европейския парламент и на Съвета за мобилизиране на средства от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници във връзка със заявление от Белгия — EGF/2024/001 BE/Match-Smatch (2024/0226(BUD))

Уважаеми г-н Председател,

В рамките на горепосочената процедура беше възложено на комисията по заетост и социални въпроси да представи становище на Вашата комисия. Тя реши да представи това становище под формата на писмо.

Комисията по заетост и социални въпроси разгледа този въпрос на своето заседание от 3 октомври 2024 г. и реши да прикани водещата комисия по бюджети да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения.

С уважение,

Ли Андерсон

СТАНОВИЩЕ

- А. като има предвид, че на 3 юни 2024 г. Белгия подаде заявление EGF/2024/001 BE/Match-Smatch за финансов принос от Европейския фонд за приспособяване към глобализацията за съкратени работници (ЕФПГ) след съкращения в супермаркетите Match-Smatch (Match SA. и Profi SA.) в Белгия; като има предвид, че след оценка на това заявление Комисията заключи в съответствие с всички приложими разпоредби на Регламент (ЕС) 2021/691 (Регламента за ЕФПГ), че условията за предоставяне на финансов принос от ЕФПГ са изпълнени; като има предвид, че Белгия подаде заявлението съгласно критериите за намеса по член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ, съгласно които следва да е налице прекратяване на дейността на най-малко 200 съкратени работници за референтен период от четири месеца (в настоящия случай 11 декември 2023 г. – 11 април 2024 г.) в дадено предприятие в държава членка, включително съкратени работници в предприятията на негови доставчици или производители надолу по веригата и/или самостоятелно заети лица, чиято дейност е прекратена;
- Б. като има предвид, че заявлението се отнася до 513 съкратени работници (отговарящи на условията бенефициери), чиято дейност е прекратена в Match-Smatch (444 съкратени работници в Match-Smeet през референтния период и 69 съкратени работници, чиято дейност е прекратена преди или след референтния период); като има предвид, че това предприятие извършва дейност в икономическия сектор, класифициран в разделение 47 по NACE Revision 2 („Търговия на дребно, без търговията с автомобили и мотоциклети“); като има предвид, че съкращенията са основно в регионите на ниво 2 по NUTS — провинция Ено (BE32), провинция Лиеж (BE33) и провинция Намюр (BE35);
- В. като има предвид, че на 16 септември 2024 г. Комисията прие предложение за решение за мобилизирането на ЕФПГ в полза на Белгия за подкрепа на реинтеграцията на пазара на труда на 365 бенефициери от целевата група, т.е. работниците, съкратени в резултат на затварянето на супермаркетите на Match-Smatch в Белгия;
- Г. като има предвид, че предприятието Match-Smatch бе изправено пред трудна икономическа ситуация в продължение на няколко години; като има предвид, че през 2019 г. бе извършено първо реструктуриране, при което бяха закрити 15 магазина и осъществени 140 съкращения; като има предвид, че Match-Smatch отново отчита загуби в размер на 11,9 милиона евро през 2021 г.; като има предвид, че за да предотврати по-нататъшно натрупване на загуби, Match-Smatch прие предложението на Colruyt Group да придобие 57 от 84-те магазина, като поеме и персонала на магазините (1069 души); като има предвид, че други осем магазина бяха прехвърлени на Carrefour, Delhaise, Intermarché и Delfood; като има предвид, че 339 служители от 19-те магазина, за които не можа да бъде намерен купувач, както и 174-те служители от централата на Match-Smatch, станаха обект на процедура за колективно съкращение;
- Д. като има предвид, че съкращенията в Match-Smatch се отнасят до цяла Белгия; като има предвид, че териториалното въздействие на съкращенията обаче варира

поради разликите между пазарите на труда във Фландрия и Валония и поради факта, че над 70% от съкращенията са съсредоточени във Валония; като има предвид, че през 2023 г. равнището на безработица в Белгия като цяло остана 5,5%, което е същото равнище като през 2022 г.; като има предвид, че на регионално равнище безработицата се е увеличила от 3,2% на 3,4% във Фландрия и е намаляла от 8,4% на 8,2% във Валония, докато разликата от приблизително 5 процентни пункта в равнищата на безработица продължава да съществува; като има предвид, че в края на 2023 г. равнището на заетост във Валония (66,7%) е било с 10,3% по-ниско, отколкото във Фландрия, и с около 9% по-ниско от средното за ЕС;

- Е. като има предвид, че Белгия подаде заявление за съфинансиране от ЕФПГ за подпомагане единствено на бившите работници от Match-Smatch, живеещи във Валония; като има предвид, че Фламандските регионални органи считат, че не е необходимо да се допълва подкрепата, предоставяна на бившите работници от Match-Smatch във Фландрия, със съфинансиране от ЕФПГ, като се има предвид положението на регионалния пазар на труда;
- Ж. като има предвид, че Белгия посочи, че съгласуваният пакет от персонализирани услуги е изготвен след консултации с бенефициерите от целевата група, техните представители и социалните партньори в съответствие с член 7, параграф 4 от Регламента за ЕФПГ;
- З. като има предвид, че в съответствие с предвиденото в член 8 от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2093 на Съвета от 17 декември 2020 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2021 — 2027 ЕФПГ не надхвърля максимален годишен размер от 30 милиона евро (по цени от 2018 г.);

предвид гореизложеното комисията по заетост и социални въпроси приканва водещата комисия по бюджети да включи в предложението за резолюция, което ще приеме, следните предложения:

1. припомня, че целта на ЕФПГ е да се демонстрира солидарност с бенефициерите и да им се предостави подкрепа; счита, че финансовият принос от ЕФПГ следва да бъде насочен предимно към активни мерки на политиката на пазара на труда и персонализирани услуги, които имат за цел бързото повторно интегриране на бенефициерите на достойни и устойчиви работни места в рамките на първоначалния им сектор на заетост или извън него; подчертава значението на подготовката на работниците за спешно необходимия екологичен и цифров преход на европейската икономика и европейското общество; във връзка с това изтъква отново важната роля, която Съюзът играе, включително чрез ЕФПГ, като допринася за финансирането на необходимите квалификации за справедливия преход в съответствие с Европейския зелен пакт;
2. изразява съгласие с Комисията, че условията по член 4, параграф 2, буква а) от Регламента за ЕФПГ са изпълнени и че Белгия има право на финансов принос в размер на 2 661 564 EUR съгласно посочения регламент, което съставлява 85% от общите разходи в размер на 3 131 252 EUR (като те включват разходи за персонализирани услуги в размер на 2 239 734 EUR и разходи за дейности по

подготовка, управление, информация и публичност, контрол и докладване в размер на 770 018 EUR);

3. приветства факта, че с цел изготвяне на надежден пакет от съобразени с конкретните нужди мерки в подкрепа на усилията на работниците да се върнат на работа, Регионалната публична служба по заетостта и професионалното обучение на Валония (Le Forem), профсъюзите (FGTB и CSC) и други партньори се срещнаха няколко пъти през 2024 г., за да разберат по-добре потребностите от преквалификация на работниците, че социалните съветници, които са придружавали работниците след тяхното уволнение, също са били консултирани и че тези срещи са довели до съгласуван пакет от мерки по ЕФПГ, който е в съответствие с член 7, параграф 4 от Регламента за ЕФПГ;
4. отбелязва, че персоналът на Match-Smatch се състои главно от касиери и складови работници със средно или по-ниско ниво на образование, като икономическата криза, причинена от пандемията от COVID-19, ускори търсенето на по-квалифицирани работници на белгийския пазар на труда, което затрудни повторното включване на бившите работници на Match-Smatch на пазара на труда; освен това отбелязва, че около половината от съкратените работници в Match-Smatch (46%) са на възраст петдесет или повече години и че положението на по-възрастните търсещи работа лица е по-трудно в Белгия, особено на пазара на труда във Валония, където те представляват 25% от общия брой търсещи работа лица към март 2024 г.;
5. подчертава, че Белгия потвърди, че мерките, за които се предоставя финансов принос от ЕФПГ, няма да получат финансови средства от други финансови инструменти на Съюза;
6. отбелязва, че персонализираните услуги, които се предвижда да бъдат предоставени на работниците, включват следните действия: а) информационни услуги, професионално ориентиране и съдействие при пренасочване; б) обучение, преквалификация и професионално обучение; в) подкрепа за създаване на предприятия; г) принос за създаване на предприятия и д) стимули и помощи (помощи за търсене на работа и за обучение, бонус за подобряване на уменията в областта на информационните технологии, бонус за подобряване на езиковите умения, помощи за завръщане в училище, помощи за създаване на предприятия, стимули за наемане в полза на предприятия, които наемат бивши работници на Match-Smatch на възраст 50 години и над 50 години); приветства по-специално включването на мерки в подкрепа на подобряването на уменията в областта на информационните технологии и връщането към образование предвид възрастта и образователния профил на бенефициерите от целевата група и подчертава, че специфичните потребности на тези групи следва да бъдат взети предвид при предоставянето на персонализирани услуги;
7. подчертава по-специално значението на член 7, параграф 2 от Регламента за ЕФПГ, който изисква съгласуваният пакет да предвижда перспективите за пазара на труда и необходимите умения, които са съвместими с прехода към устойчива икономика с ефективно използване на ресурсите и със специален акцент върху разпространението на уменията, необходими в цифровата индустриална епоха;

подчертава, че предвиденото обучение включва и модул за кръговата икономика и ефективното използване на ресурсите, който не беше включен в бюджета и преди това беше разработен за бившите работници на Swissport (EGF/2020/005 BE/Swissport), а сега е част от стандартното предложение на Le Forem за обучение, съфинансирано от ЕСФ+; приветства използването на полезни взаимодействия и отговорното използване на ресурсите на ЕФПГ в този контекст;

8. припомня възможността за специални мерки с ограничен срок в рамките на координирания пакет, включително, наред с другото, за изплащане на помощи за отглеждане на дете, както е предвидено в член 7, параграф 2, буква б) от Регламента за ЕФПГ, за да се улесни участието на търсещите работа в предложените дейности.